

Sp. 226.
1881

Lõbus Saulik,

ehf:

Tõt ja nalja noore
rahvale.

J. J.

Tallinnas, 1881.

Tõlkitud J. G. Gressel'i kirjadega.

Lõbus Saalik,

ehk:

Tõel ja nalja noore rahwase.

Tallinnas, 1881.

Trükitud J. H. Gressfeli kirjadega.

Esensuri poolest lubatud. — Tallinnas, 10. Septembril 1880.

ESTONIAN
MUSEUM
KIRJANDUSMUSEUMI
ARHIIVRAAMATUKOGU

32316

Sissekord.

	Lehekülg.
Annetuseks	5
Villedelle	6
Kokkujuhumine	6
Esimest lord	7
Sieks	8
Esite palju pärast ei kedagi	9
Palwe	10
Riigele tulijalle	11
Tamme tondid	12
So silmad	14
Igatseja armukese järel	15
Endise sõbrale	15
Neiuksene	16
Kolm pärimist	17
Talgu päewal	19
Rõõmu leidmine	19
Ilmasüüta — lurjus	21
Talupois ja linna mamsel	23
Es ja usu	25
Tiule	25
Geograafia	26

	Lehekülg.
Riburwits	27
Elsekene	27
Südamepettus	28
Maalile	30
Rõõmus armastaja	31
Waadi Kadu	32
Wanataat	37
Igatsemine isamaale	38
Isamaast lahkudes	39
Endine dieke	40
Armukesel rinnal	41
Meiukesed noorukesed	42
Osaw kütt	43
Kannatamatta soldatid	46
Laewamehe laul	47

Annetuseks.

Armsad wennad! noored mehed
Ded ellad roofi lehed,
Pristed Gesti peiufesed,
Noored, kenad neiufesed
Lustiliku laulu lööjad
Kõõmu kandle kõlistajad.
Täna teie ette astun
Pisut uudist laulda pakun,
Mis ma olen kirja pannud
Kõnda kuidas mõistus kannud,
Leiate siit mitmet sugu
Kõõmustawad laulu lugu;
Ja kaa mõne, mis on hale
Haljakaid weel kauba peale.

Astukem siis ühel meelel
Koku, laulgem armsal healel,
Paugem õues õhtu ehal,
Paugem kiigel, heina luhal
Senni, kui weel noorus' päewad
Terwises meil kätte jäewad.

Lilledelle.

Te' armsfad lilled iluga
 Nüüd ehitate heinamaa,
 Ja rõõmustate igameest
 Kes kõnnib läbi teie feast.

Teid kuldne kuning' kewade
 On hüüdnud õitsemisele,
 Kui aga otsa lõpeb ta
 Siis peate jälle närtsima.

Ma aga tean üht diekest
 Mis käib teist üle kõikidest;
 See õis on minu armuke
 Kes juud mul annab ellaste.

T'al pehmed juuksed, walge kael
 Ja kaela ümber siidi pael,
 Ta paled roosi punased
 Ta silmad taewa sinised.

Ta õitseb ikka igal a'al
 Mii kewadel, kui sügisel,
 Kaa talwel kui on lumi maas
 Ta ikka ilusam kui roos,

Kokkujuhstamine.

Kord kõnd'sin küla täna wast
 Ma wälja õhtu eel,
 Kui kullerkupud ilusast
 Õitsetid alles weel.

Mul vastu tuli neiuke
 Ja andis ellast kät,
 Ta ütles: „Tere peiuke!“
 Ma ütlen — rääkise töt.

Tal kosilaisi küllalt käis,
 Ei wasta wõtnud neid,
 N'ad tulid filmad häbi täis
 Kõik pikka nina said.

Ma mõtlesin: et küsin kaa
 Kas wõtad wasta mind?
 Oh õnne mul! ta ütles „Ja!“
 „Ma armastan tõest sind!“

Nüüd on mo sõbrad kadedad
 Et Katake mo pruut,
 Ei ühtigi wõi teha n'ad
 Pea saame laulatud.

Esimest kord.

Kui esimest kord palli peal
 Sind armas August nägin,
 Siis südamesse kohe seal
 Sul jäädwat aset tegin.

Ei kogu õhtul wõinudki
 Muid teisi tähel' panna,
 So sõnu üksi kuulinki,
 Et, lähme tants' ma Anna.

Kui wõtsid siis mind kaendlasse
 Jo paradiisis olin,
 Ja tantsisin et kõrwusse
 Ei kostnud pilli helin.

Kui ütlesid mul lahkudes
 Weel uulitsal: „Adee!“
 Siis waatasin kord rõõmu sees
 So poole tagase.

Et tuli teine, kolmas kord
 Mil juhtusime kofku,
 Siis armastus ta tuhat wõrd
 So külge pani lukku.

Oh jõuaks tulla see päew pea
 Et sa jo pulmad teeksid,
 Ja minu joowid ükskord kaa
 Kõik puhast täide läeksid.

Dieke.

Kül sa oled armas mulle
 Ilus kena dieke,
 Lustiga ma laulan sulle
 Naabri pere neiuke.

Teist ei leia terwes ilmas
 Keda sinu kõrwa seaks
 Sina üksi minu silmas
 Oled, keda kiidan heaks.

Oh! mis armaste ja waatad
 Minu otša alati,
 Südamel suurt rõõmu saadad
 Et ta tukjuõ tafasti.

Kui sa jäeksid sellel tujul
 Truuwiks mulle otšani,
 Siis mo laew küll lusti tujul
 Vendaleks elu lõpuni.

Este palju, pärast ei kedagi.

Mai oli kena, noor ja wiks
 Nii ilus kui üks roosi oks,
 Sest peiusid kaa palju taal
 No poistest põle puudu maal.

Kõik armastasid teda tõest
 Ja mõnigi jüst südamest,
 Mai aga ühte wiisi kaa
 Suurt sõbrust pidas seitsmega.

Ta täna oli Peetri pruut
 So homme Kadul andis suud,
 Ja tunahomme Hansuga
 Väks lauda lakka magama.

Sest poisid pärast aru said,
 Nad jätsid Maie sedamaid;
 Ja ütlesid: kes kõigiga
 Peab kosja nõuu, on kõlbmata.

Müüd peiudest siis naerdud sai
 See enne armastatud Mai,
 Kõik näitasivad näpuga:
 Seal seitsme peiu pidaja.

Sest pange neiud tähele
 Ja ärge igapähele
 Siin lubage tõest armastust,
 Ei ole iial kasu sest.

Kui ühel on kord ööldud: Ja!
 Ei teisel enam öölma pea,
 Ehk muidu — küll ja wiimaks näed
 Kaa Maie wiisi ilma jäed.

Palwe.

Oh neinekene luba
 Et sulle räägin ma,
 Kuis ammust ajast juba
 Mo mõtes seisad sa.

Mo südamas so nimi
 On ammu kirjütud,
 Ei enam ükski wägi
 Saa sealt t'ad kustutud.

Mis teeb siis sinu süda
 Kas armastad kaa mind?
 Ja lubad wasta wõtta
 Kui tulen kosja sind.

Kiigese tustjalle.

Dere tuttav pere poega!
 Kus sa nõnda kaua aega
 Wiibisid weel kiigel tules?
 Igaw on jo mul siin olles,
 Kui ei ole kiigutajat
 Ega meele liigutajat.

Teised siin, mo naabri neiud
 Neil on kiigutajaks peiud;
 Mina aga üksi istun
 Kartes jo et hoopis kustun,
 Kui ta 'p täna tulegi?
 Siis ei õigust olegi.

Poisid, laske kiige käija,
 Neiud, teeme lusti kaja
 Nii et kuulda kaugele,
 Meie rõõmu laulu heale
 Mets weel wastab tagasi.
 Laulgem wahwast wirgasti.

Oh! nüüd tunneb rõõmu süda,
 Unustatud on kõik häda,
 Et wõin peiu ligi laulda
 Tema kena häält ka kuulda,
 Keda kõigest südamest
 Armastan ma igawest.

Tamme tondid.

Tamme Triinu ehtis ikka
 Oma Gewat hoolega.
 Rästis alati et plika
 Läheks lakka magama.

Kus saaks teha kosja kaupa
 Tõnuga ehk Toomaga,
 Ja siis minna ükskord lauba
 Kir'ku juure kihlama.

Gewa kuulis ema sõna
 Sai pea sõbraks poistega,
 Kes siis tulid noor ja wana
 Tihti teda vaatama.

Küla koerad iga õhta
 Sues waljust haukumas,
 Rahwas rääkis: palju tonta
 Sõsel on nüüd hulkumas.

Rase Leenu ise näinud
 Kuda Tamme kapsa a'as,
 Tont on kükakille käinud
 Ühtides ja ägades.

Kõeru Kai kaa pannud tähel,
 Korra kuuwalgisel ööl,
 Et üks waim on küla wahel
 Jooksnud nii kui pikse nool.

Tamme Triinu, Gewa teatsid
 Kust need tondid tuliwad.
 Uga külarahwal kiitsid;
 Wist n'ad waimud oliwad.

Saadetud meil tähte tooma,
 Et pea meie küla seest
 Surnut saame wälja wiina,
 Olgu last, naist ehk kaa meest.

Kogu sui see jõudis mööda
 Itka tondid hulkusid,
 Ehk kül kõigil sai jo teada
 Kus n'ad asja ajasid.

Sügisel ja talwe tuli
 Küllmas tondid kadusid,
 Külas juttu kuulda oli
 Tammelt saab pea warrusid.

Kui jo jälle lahkus lumi
 Tua sees istus Gewake,
 Nii kui üksik ilma tugi
 Rättis kiikus lapsuke.

Tänawu ei enam tonta
 Olnud külas liikumas,
 Koerad wõisid rahul tonta
 Puhata kõik pesades.

Tamme Gewa, — ilus neiü
 Kõikidest nüüd jäetud on,
 Märtsinud kui surnu kaju
 Riisutud kõik auu ja õn.

Selles suurem süü jäeb ikka
 Triinul, Gewa emale,
 Et ta käsks tütar laska
 Söödaks minna poistele.

Aga kuule küla emal
 On sul ilus tütar tõest,
 Kui ta aga wirt ja kema
 Ikka leiab omal meest,

Alma et ta laskas magab
 Kus käib petja piilumas,
 Sige peigmees neid kõik naerab
 Kes nii kaasat ootamas.

So filmad.

So filmad minu südant
 On süütand põlema,
 Et armastuse leegis
 Nüüd lausa loitab ta.

Suur tuli mo sees möllab
 Ja mõtteid sulatab,
 Et kõik mis hakan, wiimaks
 So armu poole a'ab.

Sel tulel on nüüd wõimus,
 Ta põleb wägewast;
 So filmad süüdlas' jäewad
 Kui ma ei pease sest.

Igatseja armukese järele.

Oh armuke! kus oled sa?
 Ei sõnumid s'ust kuule ma;
 Ei too mul teadust tuule tiib
 Kes vihma pilvid mööda viib.

Kas oled ikka elus veel?
 Kas mõtled wahest minu peal?
 Wõi ehk seal kaugel ammu mind
 So hoopis ära unustand.

Ma istun üksi igawas,
 Mul mure on suur südamas;
 Ja saadan õhkeid salaja
 So poole õhta ehaga.

Oh! millal võiksin jälle ma
 So kaela ümber hakata,
 Mil seista sinu rinna naal
 Mil istuda so põlwe peal!

Oh jõua aeg! ja tule pea
 Et saaksin jälle näha ma
 Sind rõõmuga, sul anda suud
 Ei nõuna ma siis enam muud.

Endise sõbrase.

Sõber sa mul enne olid
 Lusti mängis lapsena,
 Sõbra näul mo wastu tulid
 Ikka veel kaa mehelta.

Aga miks nüüd tükki tegid
 Minu armukesega?
 Et kui meie tutvust nägid
 Petsid teda ära ja.

Mõttele sõber, ja küll jellest
 Au ei päri iialge,
 Kui ja nõnda teise küllest
 Sune otsid omale.

Võta peale, kui ja võtsid
 Mul on teisi tuhandel,
 Aga häbi sul, et petsid
 Minu Miinat enesel.

Pea siis rutu pulmad ära,
 Ma kaa aitan hõisata
 Paulda, teha lusti kära
 Ja siis panen punuma.

Reisin hoopis kauge randa
 Kus mul tutvaid küllalti.
 Kät sääl tahan selle anda
 Kes mind ootab ammugi.

Meinkene.

Meinkene, noor ja kena
 Miks ja oled mures täna?
 Tule laulma meie hulka
 Laul toob ikka lusti, palka,
 Neile kaa kes kurwadgi,
 Rõõmu jagab rohkesti.

Waat mis haljas on nüüd aru,
 Roheline maa ja muru;
 Klusaste õits'wad lilled,
 Wainul karja laste wiled
 Kauniste on kõlamas
 Mägi, org nüüd elamas.

Jäta oma muret maha
 Noorus' põlw ei seda taha,
 Wanuses saad küllalt waewal
 Muretseta mitmel päewal;
 Tule täna meiega
 Rusti lugu laulema.

Kolm pärimist.

Oh neiu! ma olen sind
 So ammu omaks walitsend,
 Ei aga põle leidnud weel
 Ma aega, kõik sul öölda teal.

Sa hoiad ikka eemale
 Kui ligistan end sinule,
 Et enne kui saan sõna suust
 So oled jälle kaugel m'ust.

Nüüd täna kofku trehwasin,
 Sest kärmeste siis krähwasi
 Ja küsin; kuidas passin sul?
 Kas tahad kaasaks tulla mul?

Ma põle enam jüсна noor,
 Ent süski file on weel koor;
 Ja mis weel kõige enam see,
 Et raha kott on raswane.

Sest kuule Leena, kosta: Ja!
 Ning lähme homme kihlama;
 Paar nädalat — on pulmad käes
 Sa oled naene — mina mees.

„Pea suu! ja Toomas wana känd
 „Kes haised nii kui hundi händ,
 „Kas sedawiisi woin süis ma
 „So ligi seisma jäeda kaa?“

„Kolm asja pean sült pärima
 „Kui tahad minu kosida,
 „Et pane seda tähele
 „Mis ütlen ette süüle:“

„Sa esiteks end puhasta,
 „Siis peenis riidis ehita;
 „Ja kõige wiimaks kolmandaks:
 „Kakskümmend wiis saa nooremaks.“

Kaks pärinißt wõiks täita küll,
 Ja kosja nõu läeks korda mul;
 Et kolmas aga wõimata
 Mis ükski ei wõi toimetata,

Sest mõistan nüüd kaa täiest sünd,
 Et sa ei falli ilmas mind;
 Koh soowin süis kaa südamest
 Et iial sa ei saaksi meest! —

Talgu päeval.

Täna on meil talgu päe!
 Ille kann on meie käe;
 Hõisja wennad! jooma nüüd
 Illemärg on kaunis hüüd!

Wärsket õlut mis weel käib
 Peremees meil anda täib,
 Kannab ette kannuga
 Sest wõid süda rõõmusta.

Laske kannud järgeste
 Ringi käija karmeste,
 Antke humalalle auu
 Kes teind tubliks õlle jõuu.

Aga mis siis seisame?
 Tooge pill, ja tanttime;
 Kus on wana karja Mikk?
 Löögu wälja waltsi tükk.

Waat nii! wiinul hüüab nüüd,
 On kaa pill kel põle süüd;
 Nõnda jah! sest see on hea,
 Lusti täis on talgu pea.

Rõõmu leidmine.

Üksi olen mina
 Kus ma kaasat jaan?
 Sues eha puna,
 Muresse ma jäen.

Astun õige wälja
 Tahutama meelt,
 Kuulen kena nalja
 Lusti laulu häält.

Kes seal metsa salus
 Du nüüd laulmas weel?
 Poul on wäga ilus
 Siljal õhta a'al.

Ei mo süda jäta
 Mind kaa rahule,
 Sinna tahan tõtta
 Kohe kärmeste.

Tere tutwakesed!
 Wõtke hulka mind,
 Hüüdwad neukesed:
 „Dotasime sind!“

Oh kuis rõõm nüüd täidab
 Südant rohkeste,
 Armastus ta wõidab
 Häda äkiste.

Üksi põle mina,
 Sest mo kaasa süin;
 Oh kui ruttu täna
 Kadus kõik mo piin.

Nüüd ma tahan laulda
 Rõõmsast alati,
 Kurbadelle öelda:
 Otske rõõmu nii. —

Ismasüüta surjus.

Kord linna läks üks rannamees,
 Wiis paadi lasti puid;
 Tal lootsik kiikus lainetes
 Kus kalad lusti löid.

Puu koorma otsas oli taal
 Püt kus sees wärste wõi,
 Mis korjand kodu eide hool
 Ja mees nüüd müüa tõi.

Üks teine püt sääl nähti weel
 Kus oli pudru sees,
 See oli mehel toiduks teel
 Ja joomist leidis wees.

Se põle meelest läinud mul
 Mis tüf tal sündinud,
 Sul sõber wõin ma rääki küll
 Ma usun, ja pead suud.

Ta linna jõudis õhta eel
 Kui turult kaubad läind,
 Ja mõtles: lähen katseks weel
 Sest ennem ma ei wõind.

Puupaati jätis sadama,
 Wõi pütti wöttis ta
 Ja pani seega plagama,
 Et saaks weel kaubelda.

Üks herra juhtus unliksal
 Ta wastu, hüüdis: „Hei!“

„Mis on sul müüa püttis seal?
„Ons munad, wist, ehk wõi?“

Wõi jah! wõi wärske kollane
Et tulge waadake,
Kui on teil meele järele
Siis kohe kaupleme.

Et aga juba widewif
Pea oli tulemas,
Ja rannamees kui sõge fik
End rutul ekjitas.

Ta jätis sadamasse wõi
Ja pudru kaupnitses;
Kui herra feda mekki sai
Siis karjus kärede:

„Mees! feda tahad petta sa?
„Oh häbemata kelm!
„Kas tead kaa, kes olen ma?
„Müüd peasmist põle sul!“

„Mis asi on see,? kuri waim!
„Et ütle kärmeste?“
Wõi herrake! ta kodunt tõin
On wärske tõeste.

„See sõnnik, lurjus, mitte wõi!
„Mull tule järele.“
Wiis rannamehe politsei,
Kus pandi keldrisse.

Ta kogemataks tunnistas
 Kii! ennast kohtu ees,
 Ja ütles: wõi on sadamas,
 Tõin pudru ekšides.

Kui sai sealt järel kuulatud,
 Kust wõtta? warga käp
 Wõi pütti oli korjanud,
 Sest õigus jüсна uap.

Ta ilma süüita keldri jäi
 Kus istus päewa wiis,
 Ja kui sealt wiimaks lahti sai
 Puud paadist ära müüis.

Ta aga kodu eide käest
 Weel sõna sauna sai,
 Et kogu wõi ja puude eest
 Nii wähe raha tõi.

Talupois ja linna mamsel.

Teg on juba kosja minna,
 Poisme põlwe jätta laa,
 Lähen sest siis õige linna
 Mõnda mamslid kosima.

Läen siis suure mulitsale
 Kus need kannid kõnnivad,
 Walin wälja enesele
 Kohe kõige kenamad.

Uga näe ta lippab tuppä;
 Dot ma lähen järele,
 Külap me' seal kosja kaupä
 Kasulikult jobime.

Mus mansel! tee siis mulle
 Lahti oma kambri uft,
 Seal ma tahan rääki sulle
 Ära omast südamest.

„Uft ei wõi ma lahti teha,
 „Sues on nüüd wilu ilm;
 „Kangest tuulest saaksin kõha,
 „Saigust, ja mul tuleks külm.“

„Bihma hoog weel ukse wahelt
 „Kõik mo riided märjaks teeks,
 „Mituks kallist kaela chet,
 „Kindid ripakille läeks.“

Kallis mansel miks sa pilkad?
 Ilm on õues ilus küll;
 Ma saan aru et mind põlgad,
 Wist ehk peigmees on jo sul.

„Talu mees et ära enam
 „Mind siin iial tülitä,
 „Sinna noorsand on mul kenam
 „Peigmees, sind ei falli ma.“

Põlgawad mind linna lilled,
 Tõttan maale tagasi;
 Otsin üles Maied, Malled,
 Kes kõik õits'wad kenasti.

N'ad mind ika wasta wõtwad
 Kät ja südant annawad,
 Istuma mo sülle tõtwad
 Neilt saan musu magusad.

Eks sa usu!

Meinekene, eks sa usu!
 Kuida ma sind armastan!
 Ja kui kalliks pean üht musu
 Mis sul armastuses saan.

Sa sest aru, kõik mo soowid
 On so omad surmani,
 Sul mo laulud, lusti toonid
 Säewad ika alati.

Tiinke.

Mul paistis armu päike
 So palgest hiilgusel,
 Ja hoidis lootus' läike
 Mo soojal südamel.

Eiis kui weel armastasid
 Mind tõeste Tiinke,
 Ja armastuses lasid
 End minu rinnale.

Nüüd olen ära näinud:
 Ei armasta ja mind,
 Üks kade keel on wõinud
 Sind petta, ilus liud.

Sul on ehk kaasa kenam, —
 Sul ikka rõõmus meel;
 Mind ükski asi enam
 Ei tröösti ilma peal.

Geograafia.

Üks linna isand juhtus kaa
 Maa kõrtsis korra olema,
 Ja rääkis seal nii mitmest maast
 Kus ütles ise käima tõest.

Ta wastas istus talu pois
 Sel sai jo jutust himu täis,
 Et ütles nüüd siis korraga:
 „Te' teate heast Geograafia.“

„„Kolm korda olen laewaga
 „„Sealt juba mööda sõitnud ma,
 „„See on üks suur ja ilus lin,
 „„Weel uhkem neist, mis rääkisin.““

Nüüd kõlas kange naeru heal,
 Ei isandal olud asu seal;
 Sest et kõik teda pillasid.
 Ta kadus kõrtsist sedamaid.

Kibuwits.

Ma tuntuin ühe pineda
 Kes rikas oli otjata,
 See tahtis wõtta omal' naest,
 Kes rikas — ei jõe ilma tõest.

Sest tallutajat palkas siis
 Kes teda järel kosja wiis;
 Ja peab weel imeks panema
 Sai neiu kõige kenama.

Pool aastad oli pulmadest
 Siis küsis pime sõbra käest:
 „Et ütle mul, mis nägu on
 „Mo noorukene naesuken’?“

Ta sõber wastas: „Kahju kül
 „Et nägemist ei ole sul,
 „So naene kenadust on täis
 „Kui ilus kibuwitsa õis.“

Küüd õhtas pime südamest:
 „„Mis ütled wend, on tõsi jüst!
 „„Üks kibuwits on tõeste ta
 „„Sit ei näe — okkaißt tunnen maa.““

Essekene.

Essekene ellakene,
 Kena kullerkupukene,
 Igapidi ilus neiu,
 Kas wõiks olla ma so peiu?

Olen küil jo kangel käinud,
 Mitmed lapsed ära näinud,
 Aga need ei passind mulle;
 Sind ma wõtaksin wast sülle.

Esmalt kui mo film sind nägi,
 Sündis mind üks salawägi,
 Südamest sind armastama
 Elseke, end rõõmustama.

Kaua olen ma jo lootnud
 Siin peal, ja aega ootnud
 Et ma wõiksin rääki sulle,
 Mis so armastus tein'd mulle.

Nõnda olen nüüd siis tulnud,
 Dõlnud sull' mis öölda olnud:
 Armas Els, kas tahad tulla?
 Ja mo abikaasaks olla

Eks ja taha kät siis anda
 Mull', et wõiksin koju kanda
 Sind, mu ella Elsekene,
 Roheline roosikene.

Südamete peetus.

Ma olin korra armastanud
 Üht kena neiud, noorukest;
 Ja kindlast jeda lootma jäenud
 Et enam ta ei lahku m'ust.

Ma uisün jo õnne meres,
 Kui elu ettenägija;
 Ma seisün unes ukse juures
 Kus paistis rõõmu riigi ma.

Ma nägin juba waimus lahti
 Meid kuldseid lootus' wärawaid
 Kus igatsuste täinust tehti
 Meil tulewikus sedamaid.

Ma rändasün jo mõtes rada
 Kus rohkest roosid õitsetid,
 Et unustasün hopis feda
 Et mõted mõnda petsiwad.

Mind põlgas ära ilus neiu
 Ja pööras selga koguni,
 Ta ütles: on sul' rumal tuju
 Et nõnda lootma hakadki.

Müüd tunnen mitu tuhat walu,
 Ei wõigi südant waigista,
 Ja elan aina kurba elu,
 Oh, kellel' tohin kaebada?

Ma mures päewad mööda saadan,
 Ja õhtul õhkan salaja;
 Kas teen, ehk püüan mis ma tahan,
 See walu waewab otsata.

Mii südamest fiin ilma elus
 Üht teist ei wõi ma armasta;
 Kül armastuse haaw on walus,
 Ei ükski rohi paranda.

Maalife.

Mo Maalife! miks kõnnid ja
 Nüüd nõnda nutra meelega?
 Ma armastan jo ellaste
 Sind ilus linn, ja dieke.

Tõest südamest ma olen sind
 Jo armuks omal walitsend;
 Sa lubasid kaa lahkest mull',
 Kui ütlesid: jäen truuviks sull'.

Kas oled nüüd siis unustand
 Mind, kes ma olen armastand
 Sind üksi suure ilma seest,
 Neist mitme kümnest neidubest?

Kas tahad se'ega tasuda
 Et püüab põlgtus asuda,
 Mo vastu sinu südamest
 Mis nään jo kumbeis, kõnedes!

Mo Maalife! et oota veel
 So peale mõtleb minu meel,
 Kas' tuleb kewad' lillega
 Siis saame pulme pidama.

Kui õisi täis on toomikad
 Ja laanest laulud kõlawad
 Siis wiin sind wõera käsju alt,
 Ja kannan koju kangelst maalt.

Rõõmus armastaja.

Kui waatan luhal lillesid
 Kes kaunist kaswawad,
 Kui kuulen koplis lindusid
 Kes oksal hõiskawad.

Siis saab mu süda rõõmustud
 Et laulan lustiga;
 Kõik eli mured unustud
 Mis mõtwad waewata.

Mo meeles seisab Maieke
 Ta armsa wiisiga;
 Mo õnjam lootus dieke,
 Mo ülem wara ka.

Ta pühapäewal kir'ku teel
 Rät argsest andis mull',
 Ja lahkudes siis hüüdis weel:
 Head õhtad sõber sull'!

Ta armastab mind ellaste,
 On minu wastu truun
 Sest olen rõõmus alati
 Et laulust liigub suu.

Mis oleks elust ilma peal,
 Kui puuduks armastus?
 Wist külm, ja kole wiibiks seal
 Kus nüüd on rõõmustus.

Kül armastus mo südant ja
 Teed rõõmsaks rohkeste,

Ja ostad muret magama
 Mult saata sageste.

Tõest, armastus so ime nool,
 Muid trehwas salaja;
 Et enne kui sain aru veel
 So oma vlin ma.

Waadi Aadu.

Koored mehed, kuulge seda!
 Ma teil tahan juttustada
 Lugu, kust te' saate näha
 Mis teil tõest siis tuleb teha
 Kui te' üksford kosja läete,
 Kenat neiud koju toote;
 Et sest siis ka tuleb tulu,
 Ega mitte kurptust walu,
 Sest et naisterahwa sugu
 Muudab meeste elulugu
 Paradiisi rohuaiaks,
 Ehk kaa pimeks põrgu kojaks.
 Mehe õnn on naese süles,
 Sest siis otsi oma üles.
 Ära kosi mitte seda
 (Ehk küll ilm kaa kiidaks teda)
 Keda ja siin ise enne
 Töös ja elus veel ei tunne,
 Ehk kui sa üks alam peiu
 Ära kosi uhket neiu,

Nagu seda mõned teevad
 Kes siin uhkust taga a'avad;
 Arwa kül, kes head sest saanud,
 Enam neid, kes kimpu jäenud. —
 Waadi Madu elu lugu
 Spretust sest annab sugu
 Kuida naiste tahte tiivad,
 Mehe elu metsa wiivad. —
 Madul oli armukeine
 Kuulus tubja Kadriene,
 Kellel ammu tötust teinud
 Sest siis teist ei wõtta wõinud,
 Waid tõi koju kena piiga
 Kellest head ei olnud liiga.
 Mõni nädal mööda oli
 Kubja waim jo wälja tuli.
 Niiüdap Madu ära nägi
 Mis ta ilus ingel tegi;
 Wõttis pükšid oma jalga
 Madu pidi murdma selga
 Naise tahtmist, käsku tehes
 Igawiisi, waewa nähes.
 Ei ta tohtind tarbeks süüa
 Kadri käest sai kohe lüüa,
 Ega kodunt wälja minna
 Kui ei naine luba anna.
 Pidi söötma sead ja lambad,
 Lõunal, õhtul lüpsma lehmad,
 Tallitama koerad kassid
 Pesema kaa kohwi tassid.

Kui ei tahtnud kõiki teha
 Karjus Kadri: „Laisa keha!
 „Eks sa ammu tea jo seda,
 „Kui sul naine, teeni teda;
 „Naist on loodud mehe iluks,
 „Mees peab kõik mis tarvis eluks
 „Tegema, ja tooma kätte,
 „Supigi veel tõstma ette.“
 „Nüüdap ilu!“ õhkas Madu,
 „Oled mul, oh vilets elu!
 „Oh et surm mind võtaks ära!
 „Tüütand küll so kole kära!“
 Ei veel olnud aasta mööda
 Kui jo külas oli teada
 Baadi Kadri läinud ilmast.
 Besi tilkus Madu silmast;
 Ei küll sest et Kadri suri,
 (Ta jo oli t'ale kuri;)
 Madu aga poega nuttis
 Keda surm ka ühes võttis.
 Kui said surnud maha maetud;
 Madu jälle üksi jäetud;
 Rõõmustas ja tegi nalja
 N'agu wang, kes peasnud wälja.
 Nasta pärast võttis ette
 Uuest jälle kosja mõtte;
 Tõffe Mihklil Merekülas,
 Kes seal jõe kaldal elas;
 Kena tütar, priski ja ilus
 N'agu maasik mätta wilus.

Seda Madu film kord nägi
 Sest siis pika kirja tegi;
 Saatis sinna salamahti,
 Dotas — wastust 'p tulnud ühti.
 Wiimaks ise julgust wöttis
 Söbra seltsis sinna töttis;
 Aga neiu ütles t'ale:
 „Ei ma tule, — mine m'ale.“
 Madu tuli kurtus koju,
 Ei weel kantand kosja tuju.
 „Tuule möldri tütar: Taali
 „Wõi ehk mõisa mamsel: Maali;
 „Keist ma teise tahan wotta,
 „Ei neid enne rahul' jätta,
 „Kui saan kuulda kord: „Jah!“ sõna
 „Eks siis ole asi kena?“
 Kuda mõtles, nõnda tegi
 Oh ja õnn! ja ime wägi,
 Tuule möldri Taali tuli
 Madule, — kas põlnud nali?
 Pulme peeti just öö otja,
 Kallist toitu wiidi watsa
 Höbe lusikate abil,
 Kus ka näd ei seisnud häbil,
 Leif'sid praadi ühtepuhku;
 Slekannud käisid kähku. —
 Madu elas n'agu taewas
 Sõitis elu õnne laewas,
 Hoidis kaendlas kallikesta,
 Klusada armast lasta.

Päewad ja kuud kadusiwad
 Alma, et n'ad aru saiwad.
 Igapäew n'ad saia söiwad,
 Magust kohwi peale jõiwad. —
 Taali mõistis Madu meele
 Meelitada uhkusele,
 Et ta end kaa herraks arwas
 Seistes uhke naise kõrwas;
 Ei ta hoolind oma sugust,
 Huntsakatega pi'as sõbrust;
 Ega tee peal terwist annud,
 (N'agu mittu tähel pannud.)
 Aga kas ta mõistis weli
 Mis jest pärast wälja tuli?
 Rahwas nüüd kõik teda naeris,
 Uhel mehel selga pööris.
 Hüüdsiwad kõik teda: tühjaks
 Mäe kingul heina kuhjaks,
 Herra riidis käiaks ahwiks
 Sõimunimel: „Külagrahwiks!“ —

Elab weelgi Madukene
 Ja ta tore Taalikene,
 Aga elu on kõik mage
 Ja on rahast, warast lage.
 Uhted riided ammu müüdnud
 Kohwi wärgid kaubal wiidud;
 Kadun'd kõik mis noorelt korjas
 Käib nüüd hoopis küla karjas.
 — Nõnda on nüüd Madu lugu,
 Mis kõik uhke naise tegu. —

Wana taat.

Mis kuulen Lääne rannala,
Seal waitse wee peal kõlama?
Üks imeline armas heal —
Mis lustipidu peeta seal?

Kas sõidab seal üks pulma ja'a,
Kel' hõiske heal käib üle maa?
Wist ruttab peiu pruudiga
Nüüd koju rohke rõõmuga?

Ei ole pulma pidu see,
Mis kõla kuuled üle wee;
Et astu orust ülesse
Ja rutta, ruttu rannale.

Seal jõuab koju kallid paat,
Ja randa tuleb wana taat;
Käes kulda kannelt hoiab ta
Seal hiiüdes: Lapsed, tere kaa!

Wist ootasite ammu mind,
Sest teed mul' wiitis wette rind;
Ja lained löiwad tagasi,
Kui sõudsin paati edasi.

Nüüd kannelt teile kinkida
Ma tahan terve keeltega,
Et mängige ja laulge siis,
Mo lapsed mul' üks ilus wiis.

Poeg wõtab kätte kandlekest,
Suur healte helin wägewast

Nüüd leikab läbi laia maad,
Et mäed ja orud hõiskawad.

Nüüd saatke lapsed rahuga
Mind pikast reisirist puhkama;
Ja lööge lugu kandle peal,
Sest uuem aeg on isamaal.

Igatsemine isamaale.

Miks kohad meri kangeste
Weel waitjel õhta a'al?
Ja tõetad ennast illesse,
Et kerkid kalda peal.

Kas sõnumid ja mulle tood,
Mo õits'wast isamaast?
Mis räägivad so wette wood
Mo kodust kannist maast?

Kas terwiksid tood mulle ka,
Mu priske peiu kääst?
Ma uuksun mures nutuga
Ei kuwa filmad weest!

Kui päewa tõusul hommikul,
Eo laened liiguvad;
Kõik purju paadid minikul,
Wee pinnal liiguvad.

Siis tõuseb lootus südames,
Ehk täna tuleb ta;
Seal jõuab õhta oodates,
Ja ma jäen õhkama.

Oh! kanna üksford ommeti,
 Mo peiu paadifest!
 Ja too t'ad wiima wiimaksi
 Mind koju Eesti last.

Isamaast lahkudes.

Jäe Jumalaga isamaa!
 Mo armas maa! so rahwaga.
 Ma lahkuma nüüd pean siit
 Sest laulan sulle leina wiit;
 Ja hüüan hale healega:
 Jäe Jumalaga isamaa!

Jäe Jumalaga isamaa!
 So halja metsa, muruga;
 Kus lapselt lusti pidasin
 Ehk karjas käies kebasin;
 Teist lahkun kurwa meelega:
 Jäe Jumalaga isamaa!

Jäe Jumalaga isamaa!
 So nurme wilja wäljaga,
 Kus tööd ma tegin põllu peal,
 Ehk niitsin heina, heinamaal;
 Ei ma teid enam näha saa:
 Jäe Jumalaga isamaa!

Jäe Jumalaga isamaa!
 Kõik mis mul armas, üle pea;
 Beel wiimist korda waatab film
 Mo kodupaika — sest maailm!

On wõeras mul, kus lähen ma,
Jäe Jumalaga isamaa!

End'ne öieke.

Öitfes enne Gesti pinnal
Auu ja ilu öieke,
Wapra wende wabal rinnal
Kõlas lahkest lauluke

Kalewide kaunid wõsjud
Lillelaanes luusisid;
Kust neid korra hüüdisid käsud:
Wabaläik on kadunud.

Siisap seitsme kordse sängi
Uinutati hingama,
Öiekese ilu, mäangi
Musta mure maruga.

Sammaldanud künkas kava,
Maetud musta tekiga;
Kus weel hoidjad ümber hawa
Öis on pidand uinuma.

Aga öie õhkamised
Tõusid põrmust taewasse.
Idast päewa paistemised
Tung'sid kalnu künkasse.

Siisap ärkas öiekene
Endse aja iluga,

Kaswis uuest kaunikene
 Muistse põlwe mõnuga.

Armukese rinnal.

Oh armuke! so rinna maal
 Ma olen ikka õnne maal;
 Siin lõpeb kõik mo kibedus,
 Kaub meelest ilma kadedus

Kui minu otsa vaatad sa,
 So armsa selge filmaga,
 Oh! siis mo süda sulab sees
 Kui lumi päewa paiste ees.

Üks asi teeb mul igavust,
 Et elan väga kaugel s'ust;
 Ei saa nii sagest näha sind
 Kui selleks süda sunnib mind.

Kaaskümmend wersta wõerast teed
 Kus wahel on weel suured weed;
 Mind keelwad tihti tulemast
 Sind waatma, armast, waga last.

Kui aga tuleb kord see päew,
 Et sadamasse saab meil laew;
 Siis jääme ühte alati
 M'e armastuses otsani.

Kas tuleb kätte leheküu,
 Mil õisi täis läeb toome puu;

Kül siis m'e ühes õitega
 Sakame pulme pidama.

Neinkesed noorukesed!

Neinkesed noorukesed!
 Peened pihta piigakesed!
 Lähme lauldes lepitusse,
 Kena kase kaasitusse.

Otsime sealt õnne õisi,
 Kes saab esmalt kosilaiji;
 Esmalt kätki liigutajaks
 Peemekulbi liigutajaks.

Peame laanes lusti pidu,
 Nüüd meil õitseb õnne idu
 Kaunis noorus on veel käesja,
 Vanus ootab ukse eesja.

Kül meid wiimaks wangis peeta,
 Wastatahtmist teesid weeta;
 Siis ei meki nüüdne uali —
 Siis saab suwe järel tali!

Siis on otsas õnne päewad,
 Kui kord silmad näha saawad
 Tõeste peiu pehmet jängi
 Nüüdse mõtte rõõmu mängi.

Uga nüüd kõik kurbtust jättem
 Rõõmsast lustil laulda wõtkem;

Rukkermeel, see jäegu maha
 Ei me' sedit maitf'da taha.

Osaw küt.

Hans oli kuulus, osaw küt
 Ta eest ei peasnud hiir ei rot;
 Ja nii kui ise ütles ta:
 Kaa parmu lasen püssiga.

Kord küla warrul kiitis ta:
 Kolmkümmend tedre korraga
 Ma toona tapsin mere peal
 Kes jäe sõrwal jõiwad seal.

Mo wiimse tütri pulma päe'
 So lähikorral oli kae';
 Mul puudus aga mõnda weel.
 Sest mure tõest suur südamel.

Kust wõtan kõik need kraamid ma
 Mis nüüdses pulmas pruugita
 Ei ole kohwi, sukru, theed
 Wa' Hans? wist ilma naeruks jäed.

Ei, tõeste, pulmad teen ma head,
 Kui kautaksin ka poole pead;
 Nii osaw küt, kui olen ma
 Ei iial häbi tundma pea.

Sel mõtel warnast püssi ma
 Siis wõtsin, rutsin rannala;

Eh! leian mõnda linnukest
 Saan sinni kenast kopikast.

Ma tüki maad jo olin käind
 Paar wersta kodust kaugel' läind;
 Ei silmand siiski kedagi
 Ei maal, ei merel midagi.

Mul tuli tusk, ja hale meel,
 Sest pidin pöörma kodu pool;
 Siis hakas kohin heinamaalt
 Mis kiitil magus kuulda pealt.

Ei jõudnud püüsi lasta ma
 Väks linnu parw jo üle pea,
 Ja sada sammu eemale
 N'ad lastsid maha merele.

Nüüd hakasin siis arwama
 Kuis saaksin lasta korraga,
 Neid linda jõe sõrwa pealt
 Kes pikas rias jõiwad sealt.

Kolmsülda linnu rida pik,
 Mis näitas väga imelik,
 See seisis seal pool põigiti
 Sest olin kimbus õieti.

No tuli wiimaks hüwa nõuu,
 Sest tegin lahti suure pauu;
 Nüüd püüsi laadi raputes
 Kõik linnud lang'sid minu ees.

Kes wõib küll rõõmu rääkida
Ja seda headmeelt arvata?
Mis tundsin omas südames
Suurt linnu lastu waadates.

Tõin kodunt hoost ja kibika
Ning läksin linna lindega;
Neid ostis kaupmees seal mo käest
Kolmkorda kuue rubla eest.

Ma ostsin linnast sukruud pea
Paar kotti nisu püüli kaa;
Theed, kohwi ja weel mõnda muud
Mis pulmalistel mööda suud.

Wa' kimplil paras koorem peal,
Tee oli lõppul, julas weel,
Sest kõnnsin kõrwas ohjad pi'us
Sunntubakas see tolmas suus.

Üks kutsjar tuli wanfriga
Mo järel kolme kõrwiga,
So eemalt hüüdis: „Anna teed,
„Ehk muidu ratta alla jäed!“

Ei ma sest teinud wäljagi
Waid läksin otse edasi;
Ta tõmbas mööda üks, kaks, kolm,
Mo waata: oh ja jula ilm!

Mis tuhat! wanfri asfi ots
Tõi wasta kintu mul, — mis mats;

Asj' katki läks, ja rattaga
Tee kõrwa kraawi weeres ta.

Ei minu jalg sest häda saand
Kuid pisut oli paistetand,
Mis andis kohe järele
Kui jõudsin koju parsiile.

Kannatamata soldatid.

Kord sõdis soldat lahingis
Kus mõõk kolm sõrme temal wiis,
Ta karjus, kargas waluga,
Ei wõinud seda kannata.

Sest weri jooksis wulinal
Ta sõrmest maha sorinal,
Ei olnud saada seda meest
Kes oleks sõdund kápakest.

Ta sõber kessel terwis kää
See hüüdis: „Oh sa lamba pea!
„Kolm sõrme — neist ni kahju sull
„Et tõstad healt kui torupill.“

„Näe seal, kus maas üks teine mees
„Sel ommeti on süda sees;
„T'al poole pead wiis tüfiknuul,
„Kas kuuled kisa tema suul?“

„Ta seisab wait ja kannatab
„Ehk tema haaw kül walutab,

„Sest wõta omal märku ja
 „Ja ära karju asjata.“

Sel filmapilgul püüsi kuul
 Wiis sõbral nina nii kui tuul;
 Veel kangemine karjus ta,
 Ja pani jooksu häbiga.

Laewamehe laul.

Jäew on tõusnud tuul on hüwa,
 Nutust ankur ülesse;
 Meri põle enam tüwä,
 Tuul ju puhub priskeste.

Peastkem lahti purjed puhas
 See toob jõudu sõidule,
 Et me' ette seatud kohas
 Megaste seal seisame.

Laew ta lippab linnu kiirul
 Lendes läbi lainete,
 Wesi weerleb wahu wiirul
 Kohisedes kõrwale.

Kaugele jäeb kodu maha
 Seljataha sinama;
 Pea ta wajub wette taha
 Kogu kena rannaga.

Wähe weel üks affen wilgub
 Hiilgwa päewa paistuses;
 Sinna, meel ja mõte mõlgub
 Tasa, ime tundmises.

Waikestes kaks silma waatwad
 Sealt weel praegu seie pool;
 Tuule õhul terwist saatwad
 Eht kaa weerjal wette wool.

Dota, oota ellakene
 Ras saab suwest sügise;
 Kannata mu kallikene
 Kül siis kaupa sobime.

Enne läen weel Helsingisse
 Kodunt kauba koormaga,
 Weeren korra Wiiburisse,
 Kus mu kallis tuled kaa.

Sõidame sealt Peterburki,
 Uhtet linna waatama;
 Wenepoodist mitmet wärki
 Pulma ehtid ostema.

Nõnda jah! jah nõnda teeme,
 Teeme ükskord armuke;
 Kui me' kodu koku saame
 Kül siis räägin sinule.

Lenda laew nüüd lustiliste
 Üle lainemägede,
 Puhu tuul kaa parajaste
 Tõmba purjed pingule.


~~~~~  
Sind 10 top.  
~~~~~